

«Κάτι κινείται...» Χρησιμοποιώντας το Movie Maker στο μάθημα των Γερμανικών

Σοφία Νικα

Καθηγήτρια Γερμανικής γλώσσας, M.Sc., Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο- Λ.Τ. Αμπελοκήπων
sophia.d.nika@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία που ακολουθεί αποτελεί μία πρόταση σύνδεσης του γνωστικού αντικειμένου της γερμανικής γλώσσας με την τέχνη και τις νέες τεχνολογίες στο Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο- Λ.Τ. Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης. Με κυρίαρχη την τεχνική του *stop motion animation*, η προσέγγιση της ξένης γλώσσας με τρόπο εναλλακτικό, δίνει στα παιδιά χώρο για έμπνευση, έκφραση και δημιουργία. Χτίζεται έτσι ένα επικοινωνιακό πλαίσιο, ένα πεδίο διάδρασης και διαλόγου, πολύτιμο για το μάθημα της ξένης γλώσσας. Η ένταξη των νέων τεχνολογιών, άλλωστε, στα διάφορα στάδια της μαθησιακής διαδικασίας καθιστά τη γνώση διαρκέστερη και αποτελεσματικότερη. Έμφαση δίνεται, στο πώς μπορούν οι νέες τεχνολογίες να χρησιμοποιηθούν ως έναυσμα, αφορμή και εφαρμογή της δημιουργικής γραφής στο μάθημα των γερμανικών. Πολύτιμο εργαλείο μας είναι το *movie maker*, ένα λογισμικό που δίνει τη δυνατότητα σύνδεσης και αποτύπωσης της σκέψης και της δράσης μας. Μία σειρά άλλων εργαλείων Web 2.0 και λογισμικών, καθιστούν δυνατή τη δημιουργία ταινιών μικρού μήκους, ακολουθώντας την παραπάνω τεχνική.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Τέχνη, *Movie Maker*, γερμανική γλώσσα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιδέα για τη δημιουργία μικρών ταινιών μέσα στην τάξη μας ξεκίνησε με το ποίημα της Κούλας Αδαλόγλου με τίτλο «Το κατοπινό τραγούδι της Αννέζας» (Αδαλόγλου, 2001). Η προσπάθεια για μία μετάφραση, θα ήταν μάλλον ατυχής, αφού το επίπεδο της γλωσσομάθειας των παιδιών δε θα επέτρεπε κάτι τέτοιο. Αποφασίσαμε λοιπόν, να περάσουμε αυτό το ποίημα στη γερμανική γλώσσα, μέσα από λέξεις, εικόνες και ήχους. Να αποδώσουμε τις λέξεις, να ερμηνεύσουμε τα νοήματα και όσα ένα ποίημα μπορεί να μας δώσει μέσα από τη δική μας σκοπιά. Έτσι, δημιουργήσαμε μια μικρή ταινία με την τεχνική του *stop motion* (Müller, 2008). Φυσικά, αυτό δε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, εντάξαμε τις νέες τεχνολογίες στο σχέδιο εργασίας που υλοποιήσαμε την περασμένη χρονιά και αφορούσε το τείχος του Βερολίνου. Με την αφορμή αυτή, δημιουργήσαμε μια ταινία μικρού μήκους με έργα *street art* της πόλης μας. Και γράψαμε ένα τραγούδι, που ενώνει όλα αυτά τα έργα. Τίτλος της ταινίας: *Thessaloniki erzählt*- Η Θεσσαλονίκη διηγείται.

Κοινός τόπος στα δύο σχέδια εργασίας είναι η δημιουργικότητα. Η δημιουργικότητα, που σχετίζεται με τη σκέψη και την πράξη, όπως και με το αποτέλεσμα αυτής της σκέψης και πράξης. Δημιουργικά θα χαρακτηρίζαμε μια δράση ή ένα αποτέλεσμα

- όταν το προϊόν είναι πρωτότυπο και πολύτιμο
- όταν η διαδικασία, που οδηγεί σε ένα αποτέλεσμα είναι πρωτότυπη
- όταν αντιλαμβανόμαστε, αισθανόμαστε, αναγνωρίζουμε και σκεφτόμαστε κάτι με πρωτότυπο τρόπο (Raith, 2005)

Μέσα από τη δύναμη της τέχνης, ο κοινός στόχος των σχεδίων εργασίας είναι η ενεργός συμμετοχή των παιδιών στην κατανόηση και παραγωγή καλλιτεχνικών δημιουργιών, με σκοπό την αισθητική τους καλλιέργεια και την αυτοέκφρασή τους. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται περιβάλλοντα μάθησης πλούσια σε πολιτισμικά ερεθίσματα, στα οποία κεντρικό ρόλο παίζει βίωση των επικοινωνιακών διαστάσεων της γλώσσας και η αλληλεπίδρασή τους με τις ΤΠΕ (Βιδινιώτη κ.α., 2013). Αποτέλεσμα του πειραματισμού μας αυτού είναι οι δύο ταινίες, οι οποίες συνδυάζουν εικόνα και τη χρήση της γερμανικής γλώσσας, σε ένα πλαίσιο επικοινωνίας και δημιουργίας, το οποίο δίνεται από τις ΤΠΕ (Grätz, 1999).

ΤΠΕ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ

Σε ένα μαθητοκεντρικό περιβάλλον μάθησης, όπου οι μαθητές δεν αντιμετωπίζονται ως αποδέκτες της γνώσης, αλλά ως κατασκευαστές και συνδημιουργοί της, οι ΤΠΕ παίζουν έναν σημαντικό ρόλο (Π.Ι.-ΥΠΕΠΘ, 2011). Ως ένας από τους στόχους της εκπαιδευτικής διαδικασίας ορίζεται η απόκτηση νέου τύπου γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων από τους μαθητές ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ με αποτελεσματικό και δημιουργικό τρόπο. Η παιδαγωγική αξιοποίηση, άλλωστε των ΤΠΕ προκύπτει από την υλοποίηση μαθησιακών δραστηριοτήτων με τον υπολογιστή σε ποικιλία θεμάτων με κυρίαρχες τις νέες δυνατότητες προσέγγισης της γνώσης, την πληροφορία και την επεξεργασία της, την επικοινωνία, αλλά και την ψυχαγωγία (Κόμης, 2004)

Δημιουργικότητα και καινοτομία, λοιπόν, η οποία όχι μόνο ενυπάρχει στις νέες τεχνολογίες, αλλά προκύπτει και υλοποιείται από αυτές. Νέες ιδέες μπορούν να πάρουν ζωή μέσα από τις νέες τεχνολογίες, να γίνουν πραγματικότητα, ξεπερνώντας τα όποια πλαίσια δίνονται. Οι ΤΠΕ μπορούν, εξάλλου, να προσφέρουν δυνατότητες για πειραματισμό και δημιουργικότητα, (Τζιμογιάννης, 2007). Η δική μας φαντασία, λοιπόν, η πρωτοτυπία και η δημιουργική διαδικασία αποτυπώθηκε σε ταινίες. Χρησιμοποιήσαμε ταινίες ως μέσο παραγωγής του αποτελέσματος της μαθησιακής διαδικασίας που ακολουθήσαμε (Raabe, H., 2007). Το λογισμικό *movie maker* λειτούργησε για εμάς ως βοηθός της σύνθεσης των ιδεών μας.

Οι ταινίες, άλλωστε, υποστηρίζουν ένα μαθητοκεντρικό, διαδραστικό μάθημα (Sass, 2007). Εμείς φτιάξαμε τις δικές μας ταινίες, χρησιμοποιώντας διαφορετικές τεχνικές για την καθεμιά, και μετατρέψαμε το μάθημά μας σε πεδίο αυτενέργειας και συνεργασίας. Σύμφωνα με τους Rüschoff&Wolff (1999), πρέπει να προσφέρουμε στους μαθητές μας μαθησιακά περιβάλλοντα, στα οποία να μπορούν να δρουν ως αυτόνομοι 'ερευνητές' που ανακαλύπτουν και πειραματίζονται, σύμφωνα με την εποικοδομητική θεωρία της μάθησης.

Παράλληλα, και στο επίπεδο της γλωσσομάθειάς μας, προσπαθήσαμε να φτιάξουμε ένα σενάριο στα γερμανικά. Στην πρώτη ταινία, το σενάριο αποτελούνταν

από λέξεις του ποιήματος, τις οποίες αποδώσαμε στη γλώσσα- στόχο. Στη δεύτερη, αφού εμπνευστήκαμε από τις εικόνες της πόλης μας, γράψαμε ένα τραγούδι. Πειραματιστήκαμε με τη γλώσσα και δημιουργήσαμε σε αυτήν. Αυτό που τα παιδιά κλήθηκαν να κάνουν ήταν να ενώσουν τις γνώσεις, που ήδη είχαν αποκτήσει, τα ενδιαφέροντά τους και τις ανάγκες τους με τον κόσμο της ξένης γλώσσας (Grüner&Hassert, 2000).

Στη διαδικασία αυτή, τα παιδιά επέλεξαν στρατηγικές και τις αξιοποίησαν. Σύμφωνα με τα δεδομένα της γνωστικής ψυχολογίας, το σχολείο οφείλει «να διδάξει και να αναδείξει συστηματικά και με παιδαγωγικό τρόπο τις (μετα)γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες που συνδέονται με την παραγωγή της γνώσης και αποτελούν εν πολλοίς προαπαιτούμενο για την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση και τη δια βίου εκπαίδευση» (Ματσαγγούρας, 2003) Οι ΤΠΕ, μέσα στο παιδαγωγικό πλαίσιο της αξιοποίησής τους, μας πρόσφεραν αυτήν την ευκαιρία.

Σημαντικό ρόλο στα σχέδια εργασίας έπαιξαν οι ανάγκες, οι προδιαθέσεις και τα ενδιαφέροντα αυτών που συμμετέχουν (Frey, 2010). Η τέχνη, βασικό στοιχείο της εκπαίδευσης των παιδιών του σχολείου μας, καλλιεργεί «τον στοχασμό, τη δημιουργικότητα, την αυτογνωσία, την επικοινωνία ιδεών, την κατανόηση της διαφορετικότητας και τη γνωστική ανάπτυξη» (Μέγα, 2011). Η προσέγγιση μέσα στο μάθημα και μέσα από το μάθημα των γερμανικών ενός λογοτεχνικού κειμένου- ενός ποιήματος- στο πρώτο σχέδιο εργασίας και η προσέγγιση των graffiti της πόλης μας στο δεύτερο σχέδιο εργασίας ήταν για μας η πρόκληση. Τα έργα street art, άλλωστε, αποτελούν οπτικές μορφές, που πέρα από την αισθητική παρέμβαση που κάνουν στο αστικό τοπίο, ανταποκρίνονται στη νεανική ανάγκη για έκφραση.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το κατοπινό τραγούδι της Αννέζας

Το ποίημα αυτό αποτέλεσε και το πρώτο μας πείραμα. Σ' αυτό πήραν μέρος τα τμήματα των γερμανικών από όλες τις τάξεις του σχολείου μας. Το διαβάσαμε και προσπαθήσαμε να το καταλάβουμε, να «ξεκλειδώσουμε» τα νοήματά του και να το κάνουμε δικό μας. Σε ομάδες και σε μια πρώτη προσέγγιση, ξεχωρίσαμε λέξεις. Τις λέξεις που μας φάνηκαν πιο έντονες, πιο σημαντικές. Αυτές που είχαν ένα ιδιαίτερο χρώμα και μας έκαναν εντύπωση. Τις υπογραμμίσαμε και τις συγκεντρώσαμε στον πίνακα. Και τις καταγράψαμε σε ένα σύννεφο με το wordle (<http://www.wordle.net/>) (εικόνα 1).

Τό κατοπινό τραγούδι τῆς Αννέζας

Κ. Αδαλόγλου

Τοῦτο τό τραγούδι ξέρω καί τό γράφω.

Τόν Ὀδυσσέα πιά δεν ἀπαντέχω,

τόν ξεπροβόδισα.

Ὅταν μία φορά ξενιτευτεῖς,

πάει, ξενιτεύτηκες

Τί ὠφελεί νά τριγυρνᾷς

ἀπό λιμάνι σέ λιμάνι;

Κοιτάξεις τά νέα νερά

καί βλέπεις τά παλιά.

Μέσα στούς νέους ἤχους

ματίζεις τούς παλιούς

μέσα στο φρέσκο γέλιο

πλένεις τούς λυγμούς.

κρατήσουμε και ποιες όχι. Οι πιο καλές εισήχθησαν στο monie maker, ταξινομήθηκαν ώστε να μην υπάρχουν μεγάλα κενά και έγινε η εξαγωγή τους σε ταινία. Κάθε λέξη αποτελούσε μια αυτόνομη ταινία μικρού μήκους, που ο χρόνος της δεν έπρεπε να ξεπερνά τα δέκα δευτερόλεπτα

Η κάθε ταινία, τώρα, έπρεπε να ενωθεί σε μία μεγαλύτερη. Ως μεταβάσεις αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε εικόνες από Poweipoint. Τα παιδιά έγραψαν τους στίχους του ελληνικού ποιήματος, τους έκαναν εικόνες και οι μεταβάσεις μας ήταν έτοιμες. Μάλιστα, επειδή το ποίημα της κ. Αδαλόγλου είναι σε πολυτονικό σύστημα, ψάξαμε και βρήκαμε τα ανάλογα σύμβολα, ώστε το κείμενό μας να είναι ίδιο με το πρωτότυπο.

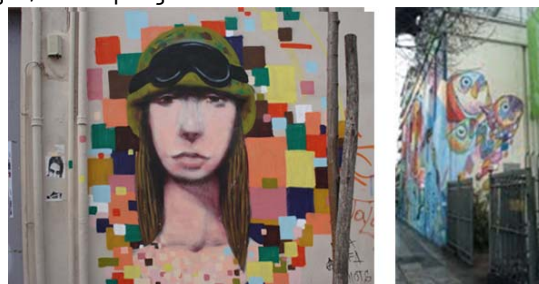
Εικόνα 2

Το τελευταίο στάδιο ήταν η επιλογή μουσικής για ολόκληρη την ταινία. Η κάθε ομάδα έψαξε στο youtube και έκανε τη δική της πρόταση. Επιλέξαμε τη μουσική υπόκρουση (Ευανθία Ρεμπούτσικα, Καρουσέλ, <http://www.youtube.com/watch?v=QJ6A5EBVBVo>), ταξινομήσαμε τις μικρές ταινίες με τις γερμανικές λέξεις και ανάμεσά τους τους στίχους του ποιήματος και η ταινία μας ήταν έτοιμη.

Thessaloniki erzählt- Η Θεσσαλονίκη διηγείται

Μια δεύτερη ταινία μικρού μήκους ήταν το αποτέλεσμα ενός σχεδίου εργασίας, το οποίο υλοποιήσαμε την περασμένη χρονιά στο σχολείο μας. Το θέμα του ήταν το τείχος του Βερολίνου. Το ονομάσαμε «Χρώμα στον τοίχο» και το συνδέσαμε με τη street art της πόλης μας. Από τις εικόνες στους τοίχους της Θεσσαλονίκης φτάσαμε μέχρι την East Side Gallery στο Βερολίνο, τη μεγαλύτερη open air γκαλερί του κόσμου, και η διαδρομή μας στη μάθηση απέκτησε χρώμα και φωνή. Έγινε παιχνίδι, σκέψη, συναίσθημα. Έγινε τρόπος έκφρασης και δημιουργίας των παιδιών, με εργαλείο τη γερμανική γλώσσα. Ήταν μια προσέγγιση της γλώσσας μέσα από την τέχνη.

Η Α Λυκείου αποφάσισε να κάνει ένα μικρό βίντεο με τα graffiti της δικής μας πόλης. Να απαντήσει με το δικό της τρόπο στο εικαστικό δρώμενο της East Side Gallery, παρουσιάζοντας την street art της Θεσσαλονίκης. Τα παιδιά φωτογράφησαν τα graffiti της γειτονιάς τους. Και μια Κυριακή πρωί πήραμε τις φωτογραφικές μας μηχανές και βγήκαμε έξω, όλοι μαζί.

Εικόνα 3

Γυρνώντας στην τάξη, συγκεντρώσαμε και επεξεργαστήκαμε το υλικό. Συζητήσαμε πάνω σ' αυτό, το βάλουμε σε μια σειρά και προσπαθήσαμε να το αποκωδικοποιήσουμε. Να καταλάβουμε και να πάρουμε τα μηνύματα της τέχνης του δρόμου, να ακούσουμε την φωνή της πόλης μας. Οι σκέψεις που βγήκαν από την όλη διαδικασία και καταγράφηκαν στον πίνακα ήταν στα γερμανικά. Εικόνα και λέξη, εικόνα και συναισθημα. Ενώσαμε τις λέξεις, γράψαμε μουσική και ξεκινήσαμε να ηχογραφούμε το τραγούδι μας.

Η ηχογράφηση έγινε με το ελεύθερο λογισμικό ψηφιακής επεξεργασίας ήχου και ηχογράφησης audacity. Επειδή τα παιδιά δεν είχαν ξαναδουλέψει με το συγκεκριμένο λογισμικό, έγινε μια πρώτη «γνωριμία» και αρκετές δοκιμές μέχρι να φτάσουμε στο τελικό μας αποτέλεσμα. Και έτσι η εικόνα έγινε το τραγούδι της πόλης μας.

Το σημείο αυτό ήταν πολύ σημαντικό για τη μαθησιακή διαδικασία, γιατί τα παιδιά όχι μόνο κλήθηκαν να παράγουν γραπτό λόγο στα γερμανικά, αλλά και να τον αρθρώσουν, να παράγουν δηλαδή προφορικό λόγο. Και ο λόγος αυτός ηχογραφήθηκε, γεγονός που τους έδωσε τη δυνατότητα να ακούσουν τον εαυτό τους «να μιλά γερμανικά». Παρόλο που στην αρχή ήταν αρκετά διστακτικά και αμήχανα, μετά από κάποιες δοκιμές με το audacity, πήραν θάρρος και ξεπέρασαν τους ενδοιασμούς τους.

Το επόμενο βήμα μας ήταν να συνθέσουμε την ταινία μας. Και πάλι χρησιμοποιήσαμε το monie maker, το οποίο μας ήταν ήδη γνωστό, οπότε δε χρειάστηκε να ξαναδούμε πώς δουλεύει. Τα παιδιά σε αυτήν την φάση εργάστηκαν αυτόνομα και το βίντεο κλιπ που προέκυψε ήταν ουσιαστικά η εφαρμογή των όσων έμαθαν από το σχέδιο εργασίας, που περιγράφηκε παραπάνω. Η όλη διαδικασία κύλησε πολύ πιο γρήγορα και τα παιδιά, εξοικειωμένα ήδη με το πρόγραμμα monie maker, ήταν πιο τολμηρά και έτοιμα για περισσότερους πειραματισμούς.

Η ταινία για την φωνή της πόλης μας ήταν έτοιμη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η όλη διαδικασία και των δύο σχεδίων εργασίας αξιολογήθηκε από τα παιδιά ιδιαίτερα θετικά. Τα παιδιά δούλεψαν με ενθουσιασμό, συνεργάστηκαν και εκφράστηκαν με δημιουργικό τρόπο. Ανακάλυψαν καινούρια πράγματα, δούλεψαν με αυτά και το αποτέλεσμα ήταν προϊόν της δικής τους δημιουργικότητας και του πειραματισμού τους. Τα οφέλη ήταν σημαντικά σε δύο επίπεδα: τόσο στο επίπεδο της εκμάθησης της ξένης γλώσσας όσο και στο επίπεδο της σχέσης των παιδιών με τις νέες τεχνολογίες.

Η ένταξη των ΤΠΕ στο μάθημα των γερμανικών λειτούργησε με τον καλύτερο τρόπο. Προσέδωσε στο μάθημα μια άλλη διάσταση και το μετέτρεψε σε πεδίο δημιουργίας και έκφρασης. Γιατί οι νέες τεχνολογίες ήταν το βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση και την τελική μορφή του αποτελέσματος μας.

Οι δύο ταινίες «ανέβηκαν» στο youtube, ώστε να είναι προσβάσιμες από όλους τους συντελεστές (Το κατοπινό τραγούδι της Αννέζας <http://www.youtube.com/watch?v=pz2Gv51HmQU> , Thessaloniki erzählt, <http://www.youtube.com/watch?v=8ApAH6veCYE>)

Επίσης, οι ταινίες αυτές αναρτήθηκαν στο blog του τομέα των εικαστικών τεχνών του σχολείου μας. Η δυνατότητα αυτή, που δίνεται από τη νέα τεχνολογία της δημοσιοποίησης του έργου και της διάχυσης του αποτελέσματος είναι ένα ακόμη κίνητρο για τα παιδιά, το οποίο λειτουργεί με πολύ καλό τρόπο. Τα παιδιά χαίρονται

ιδιαίτερα, όταν έχουν τον τρόπο να δείξουν τη δουλειά τους και το έργο τους μπορεί να βγει και έξω από το σχολείο τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι δύο διδακτικές προτάσεις, που παρουσιάστηκαν, δε θα ήταν δυνατό να υλοποιηθούν, χωρίς την χρήση των νέων τεχνολογιών. Με απλά μέσα και χωρίς τη χρησιμοποίηση περίπλοκων λογισμικών και προγραμμάτων, η τεχνολογία μας έδωσε τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε, να εκφραστούμε και να δώσουμε μορφή στη σκέψη και το συναίσθημά μας. Στο πρώτο σχέδιο εργασίας ο λόγος έγινε εικόνα, ενώ στο δεύτερο η εικόνα έγινε λέξη. Η εικόνα και η λέξη, δύο στοιχεία βασικά για το μάθημα της ξένης γλώσσας, άλλωστε, αποτελούν ένα βασικό συστατικό του επικοινωνιακού μαθήματος, ενός μαθήματος που ο σκοπός του είναι η κατανόηση ανάμεσα στους ανθρώπους που ανήκουν σε διαφορετικές γλώσσες και διαφορετικές κουλτούρες (Macaire & Holsch, 1999)

Δόθηκε, λοιπόν, στα παιδιά η δυνατότητα να ενεργήσουν, φτιάχνοντας μία ταινία μικρού μήκους. Όσο πιο ενεργητικοί είναι οι μαθητές στην παρουσίαση του μαθησιακού στόχου, τόσο πιο καλά επιτυγχάνεται αυτός ο στόχος και διατηρείται (Grüner & Hassert, 2000). Όταν μάλιστα η ενεργητικότητα συνδυάζεται με τον ενθουσιασμό τους, τότε τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι πολύ θετικά.

Κοινός τόπος και αφορμή για τα δύο σχέδια εργασίας αποτέλεσε η τέχνη. Στην πρώτη περίπτωση η ποίηση, στη δεύτερη οι εικαστικές παρεμβάσεις στους τοίχους της πόλης μας. Και κοινός στόχος ήταν η χρησιμοποίηση της ξένης γλώσσας, η οποία σε καμία περίπτωση δε στάθηκε εμπόδιο. Τα παιδιά εκφράστηκαν, και εκφράστηκαν στα γερμανικά. Σκέφτηκαν και μίλησαν στα γερμανικά. Και δημιούργησαν στα γερμανικά. Βρήκαν την κλωστή που συνδέει λόγο και τέχνη, άσχετα αν αυτός ο λόγος αρθρώνεται σε μια ξένη γλώσσα.

Οι ΤΠΕ μας επέτρεψαν να βάλουμε τον έξω κόσμο στην τάξη μας, να τον αποτυπώσουμε και έγιναν αφορμή για δημιουργική έκφραση. Μας έδωσαν την ελευθερία και τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε μικρές ταινίες. Και με αυτές τις ταινίες είχαμε την ευκαιρία να επικοινωνήσουμε τη σκέψη μας στον κόσμο, που βρίσκεται έξω από την τάξη μας.

Το monie maker και την τεχνική, κυρίως του stop motion, τα χρησιμοποιούμε πλέον πολύ συχνά στην τάξη μας. Με κάθε ευκαιρία τα παιδιά φτιάχνουν μικρές ταινίες, είτε σε μικρές ομάδες είτε μόνα τους, μέσα στο σχολείο αλλά και έξω από αυτό. Βρήκαμε, λοιπόν, έναν καινούριο τρόπο μάθησης, έκφρασης και δημιουργίας στο μάθημα των γερμανικών.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αδαλόγλου, Κ. (2001): «Μαθητεία στην αναμονή», Αφήγηση πρώτη -Εδώ και καιρό σπρώχνουμε το χαμόγελο σε γέλιο. Θεσσαλονίκη Τα Τραμάκια.

Βιδινιώτη Δ., Δεληγιάννης Ι., Ζερβού Μ., Παπαβλασόπουλος Α., Κυρίμης Κ. (2013): «Ηλιος Ηλιάτορας» Μια εκπαιδευτική εφαρμογή για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας. Σε: Πρακτικά 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ: Η Εκπαίδευση στην εποχή των ΤΠΕ, Οκτώβρης 2013 <http://www.ionio.gr/~yiannis/publications/CON21.pdf> ανάκτηση 9/2/2014

Frey, K (2010). Η «Μέθοδος Project». Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης

Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών

Ματσαγγούρας, Η. (2003): *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση*. Αθήνα. Εκδόσεις Γρηγόρη

Μέγα, Γ. (2011). Η αξιοποίηση της αισθητικής εμπειρίας στην Εκπαίδευση. Στο: *Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, Βασικό Επιμορφωτικό υλικό, Τόμος Α*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σελ. 62-80

Μικρόπουλος, Α. κ.α.(2011): Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Στο: *Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, Βασικό Επιμορφωτικό υλικό, Τόμος Α*, (2011). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σελ.112-129

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, *Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, Βασικό Επιμορφωτικό υλικό, Τόμος Β, Ειδικό μέρος ΠΕ07 Γερμανικών* (2011). Αθήνα:, σελ. 27-31

Ρεμπούτσικα Ευανθία, Καρουσέλ

<http://www.youtube.com/watch?v=QJ6A5EBVBVo>

Τζιμογιάννης Α. (2007), Το παιδαγωγικό πλαίσιο αξιοποίησης των ΤΠΕ ως εργαλείο κριτικής και δημιουργικής σκέψης. Στο ΟΕΠΕΚ, επιστ. επιμέλεια Κουλαϊδής Β. (2007) *Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής – Δημιουργικής Σκέψης*, Αθήνα, σελ. 333-354

Το κατοπινό τραγούδι της Αννέζας

<http://www.youtube.com/watch?v=pz2Gv51HmQU>

http://download.cnet.com/Audacity/3001-2170_410058117.html?spi=5764ac182acbacee661bcae281f95143

Grätz, R. (1999): *Lerndimensionen, Neue Medien und was sich durch sie verändert*. Σε: *Fremdsprache Deutsch, Heft 21, Neue Medien im Deutschunterricht*. Klett Verlag. Stuttgart

Grüner, M, Hassert, T (2000): *Computer im Deutschunterricht*. Fernstudieneinheit 14. Langenscheidt. München

Macaire, D., Hosch, W. (1999): *Bilder in der Landeskunde*, Fernstudieneinheit 11. Langenscheidt. München

Müller, L., (2008): *Digitale Stop Motion Animation im Unterricht*. Basel. Pädagogisches Institut Basel <http://www.mal.ch/context/data/ArbeitAnimation.pdf> ανάκτηση 5-2-2014

Raabe, H. (2007): *Audiovisuelle Medien*. In: Bausch, H.R., Christ, H., Krumm, H.J. *Handbuch Fremdsprachenunterricht*. Tübingen. A. Franke Verlag

Raith, Stephanie (2005) : *Kreatives Schreiben – Ein Überblick über die Theorie und Konzepte zur Umsetzung in der Grundschule*, Grin Verlag. Ανάκτηση 7-2-2014 από http://books.google.gr/books?id=n7YxAdjxbGYC&pg=PA4&hl=el&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false

Rüschhoff, B, Wolff, D. (1999): *Fremdsprachenlernen in der Wissensgesellschaft. Zum Einsatz der neuen Technologien in Schule und Unterricht*. Ismaning. Max Hueber Verlag

Sass, Anne (2007). *Sehen(d) lernen*. Σε *Fremdsprache Deutsch, Filme im Unterricht* Heft 36, München. Hueber Verlag, σελ. 5-13

Thessaloniki erzählt, <http://www.youtube.com/watch?v=8ApAH6veCYE>

<http://www.wordle.net/>